

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátorajaujhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitlárben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
Hszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetük szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Politikai szemle

— máj. 14.

Az ellenzéki „fuzió”. Nagyon szépen fejlődik az ellenzéki egyesülés ügye. Polónyi cikket ír elene. Holló Lajos mérgesen dörög a „hatalomra vágyó” legénység lehetőség-hajszolása ellen. Kossuth Ferencz vezércikkben panaszkodik, hogy ő sohasem akart vezér lenni, ha mindenáron detronizálni akarják, ám tegyék, elmege ő magától is. Justh Gyula — az ellenzéki Az Est hiradása szerint — egész őszintén kijelentette, hogy neki lelki fájdalmat okozott, hogy a pártja egyes tagjai az ő háta mögött aláírták az egyesülési íveket. Fáj neki, hogy a párt tagjai nem voltak bizalommal hozzá. Ő meri mondani, hogy az egészségét is fölládozta — családja akarata ellenére — csak azért, hogy a politikai küzdelemben állandóan aktív részt vehessen s így elvárhatta volna, hogy azok, a kikhez ő egész életén hűséges volt, nem tanácskoznak az ő háta mögött. Mezőssy Béla a Pesti Naplóban kancsal kovács módjára máshova üt, mint a hová néz: a vezéreket védi és azokon üt, a kik programot követelnek, tehát a vezéreken. És ugyanez a lap vezető helyen mégis így ír az „ellenzéki trónkövetelőkrol”:

A függetlenségi párt tüzes ifju harcosai végre elhatározó tette szánták el magukat. Ha már Lukács-csal és Tiszával nem tudtak elbánni, mert ahhoz erő, kitartás és önfeláldozás kellett volna, no meg magánügyeiknek tulgyakori elhanyagolása, — hát legalább megbuktatják Kossuthot és Justhot, Apponyit és Batthyányt. Igazuk van. Az ország már régen vár valamit a tepsedő ellenzékktől, valami akciót, valami elhatározó győzelmet. Az ifjak tehát, látván, hogy Lukács és Tisza pusztá rábeszélésre nem hajlandók megbukni, saját vezéreiket akarják kapacitálni, hogy győzessék le magukat, közérdekből, saját tehetetlen, erőfelfejtésre, önfeláldozásra képtelen közlegényeik által. Ez az ötlet nem is egészen új. Mialatt a hanyatló római birodalmat a barbárok tüzzel-vassal pusztították, az elpuhult légiók tudvalevőleg azzal voltak elfoglalva, hogy császárokat fejzzenek le és ültesenek trónra, — császárokat, a kiknek engedelmeskedni nem tudtak, a kiknek parancsára az ellenséggel szembeszállani nem voltak hajlandók.

Szépen vagyunk! Hát ez az ellenzék híres egysége, szilárd-sága és eszmei fanatizmusának minden kicsinyes személyi érdek-
ket és gyűlölködést lebiró lelkesége?! Nekünk mindegy, hogy

kik lesznek az ellenzék vezérei; mindegy, hogy minek keresztelik tehetetlenségben dühöngő, letört érdekszövetkezéseiket, csak mint parlamenti kórtünetet megállapítjuk ezt a szomeru szimptomát. Megállapítjuk, hogy most már ők sem csinálnak titkot abból, a mit mi állandóan konstatáltunk, hogy ez a társaság komoly parlamenti munkára éretlen vagy túlerett. Nem létezik olyan párt, a melynek célja, ideálja nincs, a melyet csak a személyi érvényesülések vezérelnek és a mely csak ugy tengethete óráról-órára életét, hogy a zavarosban halászott és hogy zavaros legyen, egyebet sem tett, mint állandó incidens-politikájával, obstrukciójával és rendbontó merényleteivel anarchiát állandósított. Vége az anarchiának, végük nekik is. Az ötvenes évek zivataribaiban garázdálkodtak a szegénylegények, de a legelső rend elpusztította őket. Az ellenzék kapkodása. házi torzsalkodása már nem politika, csak egy halódó organizmus utolsó, dühös, kétségbeesett vergődése. Ez már csak agónia. Nekünk is, az országnak is igazán mindegy, hogy a mikor Csataldzsához kerültek, miért gyilkolják egymást az öreg trónbirtokosok és az új-sütetü trónkövetelők azért a trónért. Hisz csak folytatják, a mit eddig tettek. A hogy eddig az öregek csinálták, a fiatalok most ugyanazt próbálják.

Wekerle a gazdasági helyzetéről.

A „Neue Freie Presse” pünkösdi számában igen érdekes cikket irt dr. Wekerle Sándor. Cikében azt a kérdést fejtegeti, hogy a balkáni béke bekövetkezése után hogyan fog alakulni gazdasági életünk és hogy milyenek látja a pénzpiac alakulását.

— A gazdasági élet tapasztalatai — ugymond a többi közt — sokszor igazolták már azt a tételt, hogy a háborus körülmények okozta depresszió után hatalmas föllendülés szokott bekövetkezni és én hiszem is, hogy ha majd eltűnik a gazdasági fejlődésünkre nehezede bizonytalanság, akkor nálunk is be fog következni az újabb föllendülés korszaka. Kétségtelennek tartom azt is, hogy ha majd felszabadulnak a helyzet bizonytalansága miatt lekötött erők, ha majd az eddig visszartartott tőkék a vállalkozó kedvet új életre keltik és a gazdasági életet ismét a rendes kerékvágásba terelik, akkor, főként ha a fogyasztóképesség is növekedni fog, — mindez valóban bizonyos föllendülést fog létrehozni. Más-

részt azonban nem hallgathatom el azt sem, hogy a nagyobb-szabású gazdasági föllendülést a pénz drágasága, a fizetőeszközök szűke és a közszükségletek fedezése még hosszabb ideig akadályozni fogja. A balkáni államokban még rosszabb lesz a helyzet, mert ott az állami szükségletek még nagyobb mértékben el fogják vonni a pénzt a magánvállalkozástól, mint eddig. A Balkánnal szemben két káros körülményre mi is el lehetünk készülv. Először arra, hogy az a kivitelünk, mely eddig Törökország felé irányult, a területi változások következtében most több állam közt fog megoszlan és ezekben az államokban egészen új viszonyokhoz lesz kénytelen alkalmazkodni, — másodsor pedig arra, hogy a nép fogyasztóképessége, mely eddig is csekély volt, legalább az átmeneti idő alatt még jelentékenyen csökkenni fog. Bármennyire megvédjük is tehát gazdasági érdekeinket és forgalmi szabadságunkat, balkáni kivitelünk egyelőre nem igen fog emelkedni. Gazdasági helyzetünk javulásának legfőbb feltétele, belső viszonyaink nagyszabású konszolidációja.

Zemplénnvármegye áprilisban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— máj. 41.

Miután e hónap második hétfője pünkösdre esett, a vármegyei közigazgatási bizottság a rendes szokástól eltérőleg ma, szerdán délelőtt tartotta e havi ülését. Ez alkalommal a választott tagok közül megjelentek gróf Mailáth József, báró Sennyey Miklós, Oppitz Sándor, Nagy Barna. Kivétel nélkül jelen voltak Dókus Gyula alispánnal élükön a vármegyei előadók, továbbá az állami hivatalok vezetői. A pénzügyigazgatóságot az eltávozott Eisenmann Oszkár pénzügyigazgató helyett Nagy Tamás h. pénzügyigazgató képviselte.

Miután az elnöklő főispán az ülést megnyitotta s a tagokat üdvözölte, bejelentette, hogy gróf Széchenyi Ernő és dr. Molnár Béla elmaradásukat kimentették. Majd felolvasásra került az alispáni jelentés, melynek érdeke-
sebb részeit itt adjuk:

Személyi ügyek.

Sátorajaujhely r. t. városnál Bogay Béla közig. tanácsos állásában visszahelyeztetvén, hivatalát április hó 14-én átvette, e naptól Rakmányi Jenő gazdasági tanácsos a főjegyzői teendőket ellátása alól felmentetett és a szabadságon levő Pataky Miklós főjegyző helyettesítésével Márton Elek h. közig. tanácsos bizatott meg. (Azóta már Bogay Béla ismét szabadságon van.) — Füzesséry László szécsmezői

körjegyző ápr. 12-én elhalt, helyette körjegyzőül Verebélyi József választott meg. A keleni s. jegyzői állásra Prokop okl. s. jegyző választott meg.

Közrendészet.

Nevezetesebb bűnesetek a mult hó folyamán nem fordultak elő. Nagyobb tüzesetek a lefolyt hónapban a következő helyeken fordultak elő a vármegye területén: Sátorajaujhely r. t. városban 3 esetben. A szerencsi járásban: Tallyán és Tiszaluczon. A kárösszegek a biztosításból megtérülnek. A tokaji járásban: Erdőhorvati község határában br. Waldbott Frigyes birtokos kárára erdőtüz volt 60 hold területen 600 korona kárértékben. Biztosítva nem volt.

Kivándorlás.

Amerikába kivándorolt összesen 274 egyén. Amerikából visszatért összesen 196 egyén. Utlevél iránti kérelem az elmúlt hó folyamán 363 érkezett be s 325 állítottat ki. Visszatartott 38 a belügyminiszter új rendelete alapján.

A sorozások eredménye.

A folyó évi fősorozások befejeztettek s eredményük a következő: Felhivatott az I., II., III. korosztályból összesen 10,842 hadköteles, ebből megjelent 4677, távol maradt 6165, magasabb korosztályból megjelent 38, besoroztatott 1185, megyei átlag %-ban 25.1%.

Közlekedésügy.

Az utak állapota általában mindenütt jó volt, kivéve a szinnai járást, ahol az utak felette megrongálódtak, továbbá a homonnai járást, ahol egyes helyeken vízduzzadások keletkeztek. Közlekedési akadályok elő nem fordultak. A műtárgyak állapota kifogástalan. Tisztelettel jelentem, hogy lovag Skoda Károly wieni lakos, mezőlaborezi nagybirtokos a tótalmad-virava-laborezróvi közut kiépítésére 8000 koronát küldött a mezőlaborezi főszolgabíró címére.

Mezőgazdaság.

A tavaszi munkálatok általában befejeztettek. A termés jó eredményre kecsegtet. A mult hóban előfordult hó és fagy a szőlőben és gyümölcsben, különösen az alsó járásokban tetemes kárt okozott. — A szinnai járásban a főszolgabíró jelentése szerint nagy takarmányhiány észlelhető.

Közegészségügy.

A közegészségügy állapota az elmúlt hó folyamán általában kedvezőnek volt mondható. Csak szórványosan léptek fel járványos betegségek, amelyek azonban mindenütt enye lefolyásúak voltak. A szinnai járásban a közegészségügy állapota javult.

A jelentésben különösen a sorozástól távolmaradt hadkötelesek nagy száma (6000-en felül) keltett élénk feltűnést. Egyébként a bizottság vita nélkül tudomásul vette a jelentést.

Az új menetrend.

A bizottság februári üléséből felirt egyes kedvezőbb vasuti összeköttetések, továbbá hálókocsok alkalmazása végett. A miniszter közölte a bizottsággal, hogy a májusi menetrendben a kívánalmak nagyrészt tel-

jesülést nyertek. (Mint erről már lapunkban jelentést tettünk.) A bizottság ezt tudomásul vette.

Buons levél, köszönő levél.

Thuránszky László főjegyző felolvasta ezután Eisenmann Oszkár kir. tanácsos, volt ujhelyi pénzügyigazgató bucsulevelét. Ebben bejelenti, hogy Budapestre h. adófelügyelővé helyeztetvén át, hivatalát apr. 30-án a h. pénzügyigazgatónak adta át. Egyben hálás köszönetet mond a bizottság eddigi támogatásáért.

Sennyei Miklós báró azon meleg részvételt fejezte ki bizottságnak levélileg köszönetét, melyet az őt ért kegyes csapás után juttattak hozzá.

Vita egy körorvosi székely körül.

Legnagyobb vitát keltette a mai ülésen a nagykemencei körorvosi székely áthelyezésének kérdése. — Ugyanis erre a székelyre nem igen akad vállalkozó orvos. Most a honnani főszolgabíró azt a javaslatot terjesztette a bizottság elé, hogy tegyék át ennek a körzetnek a székelyét Homonnára.

Dr. Löcherer Lőrinc helyteleníti ezt az eszmét. Szükség van rá, hogy a nép közé orvosok menjenek ki. Az elnöklő főispán, dr. Mészáros előadó, dr. Szirmai István és báró Sennyei Miklós felszólalásai után végre is az alispán javaslatát fogadták el, hogy t. i. az alispán szerezzen be még újabb adatokat erről az ügyről s azután tegyen új javaslatot.

Az ungvári püspök dícsérete.

A tanfelügyelő jelentése során, miután a rendes adatokat előadta, örömmel jelenti, hogy a vármegyében részt vevő iskolák szervezése, részint a meglévő fejlesztése 27 községben van folyamatban. Majd így folytatja:

Különösen nagy buzgalmat fejt ki iskoláinak rendbehozása s általában a magyar nemzeti népoktatás fejlesztése érdekében Ungvár lelkes püspöke, Papp Antal öméltsága, aki tankerületében az ő főhatósága alá tartozó kifogásolt iskoláknak egy szellemi életét, valamint azok elhelyezését tekintve szigorú bírálat alá vette s ennek jótékony hatása máris szemmel láthatólag mutatkozik, mivel egy a tanítók, mint az iskolákat fenntartó gör. kath. hitközségek lázas tevékenységét fejtenek ki, hogy iskoláik semmi kifogás alá ne essenek. Erősen hiszem, hogy az ilyen lelkes egyházi vezetés mellett az ungvári g. kath. egyházmegyéhez tartozó iskolák rövid időn belül minden tekintetben meg fognak felelni a törvény követelményeinek.

A kistárkányi választás.

A főügyész előadmányai közül különösen a kistárkányi képviselőtestületi tagválasztás ügyében beadott felelőválasztás keltett érdeklődést. Eszerint a választást vezető elnök megsértette a titkosságot, a szavazók céduláit tiltakozásuk ellenére felbontotta s azonkívül is szabálytalanságokat követett el. A bizottság vizsgálatot rendelt el a választás ügyében.

A rendes havi jelentések és számos apróbb folyó ügy elintézése után az ülés véget ért.

Riportok a vármegyéből.

1 Súlyos balesetek az iparvasutaknál. Homonnáról írják: Varranómező erdőségeiből egy iparvasut szállítja ki a fatermeket. Egy helyen oly hirtelen kanyarulattal tekeredik a vágány, hogy a vonatvezető előtt ott teljesen bezárul a kilátás és itt csak folytonos füttyjelzéssel tudhatja érkezését. A múlt héten azonban hiábavalók voltak hangos jelzései, mivel egy 70 éves süketnéma asszony éppen a kanyarulattal haladt a vonat előtt s midőn a mozdony-

vezető megpillantotta, már késő volt, mert hiába fékezett, oly hirtelen meg nem állhatott és így az asszony a vonat kerekei alá került, melyek halálra gázolták. — A másik szintén halállal végződött baleset színhelye, Koskócz volt. Fröhlich Vilmos fatermelő erdőkezelője Vámos István, 30 éves tisztviselő egy talpfákkal megterhelte kocsiával jött le az iparvágányon. Ő maga kezelte a féket, azonban megtörtént az a baleset, hogy a kocsi kizökkent a vágányból és felborult. Vámos az árokba zuhant, hol tehetetlen helyzetében a kocsi alá esztett farakomány összenyomta. A segély rögtön érkezett és habár külsőleg nem volt nyoma a sérülésnek, azonban súlyos belső sérülései voltak: hashártyagyulladását kapott, mely őt napi kínos szenvedés után halálát okozta. A kocsi kizökkenésének oka nem nyert megállapítást, mert úgy a kocsi, mint a fék még jelenleg is teljesen jó karban van. Fröhlich Vilmos, ki szerencsétlenül járt tisztjét rendkívül szerette és megbecsülte, minden lehető elkövetett megmentése érdekében, de nem sikerült. A temetés nagy részvét mellett a honnani kórházból ment végbe. A kórházot számtalan koszorú borította. Az özvegy ötszáz korona évi járadékban fog a Munkásbiztosító Pénztárnál részesülni.

2 Régi bűn. Tokajból írják: Öt éve történt, hogy Bodrogkeresztúr község határában meggyilkolva találták Müller Salamon házát. Öt évig hiába keresték a gyilkost, mígnem most Szabó Imre bodrogkeresztúri csendőrmester kinyomozta Suhajda Sándor csavargó személyében, akit letartóztattak.

3 Munkás a romok alatt. Mezőlaborozon egy legett most újból épülő ház mellett, Buhla János 15 éves fiu, nap számosként segédkezett. A kőművesek meghagyásából hozzáfogott egy téglából épült nagy sütőkemence lebontásához, mely azonban egynehány esakányütés után összeomlott és maga alá temette a fiatal fiut. A kőművesek segítségére siettek és kiszabadították a romok alól, ám ekkor már a szánalomra méltó fiu fején, hátán és lábain súlyosan megsérült, azonkívül bordatörést szenvedett. Vasuton vitték be Homonnára a kórházba. Kilátás van reá, hogy sikerül megmenteni az életnek.

4 Nagy gyári tűz. Wenkheim István gróf tulajdonát képező és Neuberger Bódog cég által bérelt taksányi nagy fűrésztelpezen a múlt hét egyik estéjén eddig meg nem állapított okból tűz támadt, mely a nagyszabású fűrészbereendezést és gépházat teljesen elpusztította. A kazánházat és a vele kapcsolatos malmot és a már feldolgozott faanyagot sikerült megmenteni. A kár így is felülhaladja a kétszáz ezer koronát, de biztosítást utján megtérül.

Nem ruha teszi az embert,
Járhat bármily rongyosan, mert
tűdofog a
Borsosarok
Dícső járását
attól kapok.

Borsosarok

Budapest

Ujhelyi sportélet.

A SAC.—KAC. mérkőzés. Pünkösdi hétfőjén impozáns számban gyülekezett a közönség a SAC. Szabadságtéri sporttelepére, hogy tanuja legyen minden szezonunk legérdekesebb küzdelmének, a SAC.—KAC. mérkőzésnek. A közönség nem is csalódott, mert igazán élvezetes, szép játékot láthatott s hogy a verseny a kassaiak oly nagyarányu győzelmével végződött, annak oka részben a vendégcsapat kétségtelenül nagy tudása, részben pedig a mieinket üldöző balszerencse volt.

Ez a balszerencse mindjárt akkor nyilvánkozott meg, mikor a kapu választásnál a szellem támogató oldal jutott a kassaiaknak, akik ki is használták ezt a nagy előnyt s 25—30 méterről rettenetes erejű, védtelen lövéseket küldtek az ujhelyi kapuba. Az ujhelyi védelmet kifárasztotta a kassaiak gyönyörű összejátéka s bár háttvédünk Bogár igazán emberfeletti munkát végzett, nem tudta megakadályozni — megbízható másik háttvédhiányában — a kassaiak kiszökésit, kapusunk pedig az ezen kiszökéseket követő védtelen lövéseket.

A játék elején gyors egymásutánban beadott hat goal végkép elcsúszgattotta az ujhelyi játékosokat s ha próbáltak is némi támadást vezetni a kassai kapu ellen a kiváló kassai centerhalf Szabó és a bal háttvéd, sorra meghusították azokat. Elkedvetlenítette a csapatot Matyi bíró néhány itélkezése is, ki bár teljesen igazságosan bíraskodott, mégis részben a vendégcsapat iránti udvariasságból, részben pedig, hogy a pártoskodásnak még látszatát is elkerülje, sok oly vitás helyzetet ítelt meg a kassaiak javára, aminőket bajnoki mérkőzésen bizonyára nem ítél volna meg. Az amugy is tulerőben levő, a szél által támogatott s elkedvetlenített játékosok ellen játszó kassaiaknak sikerült is azután az első félidőt 8:0 arányban könnyen megnyerniök.

A kapucseré után teljesen megváltozott a játék képe. A SAC. főlénybe kerül s erős időben támadni kezd, aminek csakhamar meg is van az eredménye, amennyiben a centerhalf egy hatalmas lövése végre meghozza az ujhelyiek első goalját. Ettől kezdve váltakozó támadásokkal telik az idő. A kassai jobbszélt egy akaratlan goalja kilencere szaporítja a kassai goalok számát, amire rögtön következik a balösszekötő által lőtt második ujhelyi goal s a kassai balösszekötő által lőtt tizedik kassai goal. Néhány percig még eredménytelenül folyik a játék míg Szirmai (KAC.) bíró sipja végét nem szakítja annak.

A második félidő 2:2 eredménye mutatja leginkább azt, hogy mily nagy előnyükre vált a kassaiaknak a széllel való kezdés és bár kétségtelenül győztek volna ellenkező esetben is, a goal-differencia semmi esetre sem lett volna ily nagy. A kassai csapatban minden játékos jó volt, az ujhelyiben különösen a remekül védő Szabó kapus, Bogár háttvéd, a centerhalf és Gasparik jobbösszekötő tunk ki.

Sátoraljujhelyi Vasutasok—Kassai Munkások bajnoki mérkőzése. Mig a Szabadságtéri pályán a SAC.—KAC. barátságos mérkőzése folyt le, addig a Dókus Gyula-utcán a Vasutasok küzdöttek a két pontért a Kassai Munkások csapatával. Itt is szép közönség nézte végig az erős iramu, néha eldurvuló játékot, melyből 3:0 arányban az ujhelyi csapat került ki győztesen. A bíró itt Czapek (KAC.) volt, kinek gyakran teljes erélyére volt szüksége, hogy a mérkőzés verekedésre ne fajuljon. Az ujhelyi csapatban kitűnt a kapus, Egyri center, Krajczár, Turay és Kovács Sanyi.

A SAC. kis barátja. A SAC.—KAC. mérkőzés után történt a következő

kis dolog: Egy itteni igen tekintélyes ügyvéd legkisebb fia, a 6 éves kis Béla szintén végignézte a SAC-ra oly kedvezőtlenül végződött mérkőzést. A kis gyerek, már a mérkőzés alatt is több ízben elpityeredett egy-egy kassai goal után, a küzdelem befejezésekor pedig végképen eltört a mécses és öklömnyi könyök peregték végig arccoskáján. Megkérdezték tőle, hogy mi baja, miért sir, mire a kis Béla vigasztalan hangon jelentette ki, hogy: Hogyne sirnék, mikor a SAC. 10:2-re kikapott!

HIREK.

A hetvenév mesgyéjén.

— 1913. május 12. —

Bensőségteljes, szép ünnepet ült e hó 11-én Knopfler Sándor nyugalmazott iskolai igazgató családja. Az érdemes családfele, az országosan ismert jeles pedagógus és tanügyi író születésének 70. évfordulóját ünnepelte szeretettel, melegséggel. Együtt voltak ez alkalommal a kiváló férfiú családjának összes tagjai: a társadalomban tisztelettel övezett gyermekei, valamint az unokák nagy örömeire és igaz gyönyörűségére a család kiváló nesztorának.

Ez a családi ünnepély, bármily zárt körű és szoros családi jellegű volt is, kinő a szűk családi keretből. Részt kér az örömből és a megbecsülésből az ünnepelt tágabb családja is: tanítótársai, városunk társadalma, nagy számú tisztelői, ismerősei és szerető tanítványainak nagy serege. Mind-megannyian az örvendező szív egész melegeivel kívánják az ünnepeltnek a nevezetes évforduló alkalmával, hogy még nagyon sokáig legyen alkalma gyarapodó családja tagjaiban és szellemi működése eredményeiben gyönyörködni.

A „Zemplén“ is részt óhajt az ünneplésből. Hiszen szoros kötelékek fűzik a jeles férfiúhoz. Egyik legrégebb, legkiválóbb munkatársát tiszteli benne, aki ifju kora lelkes hevével, majd az érettebb kor megállapodott higgadságával mindig jelentékeny szellemi támogatója volt e lapnak.

Már a 60-as évek elején — 50 évvel ezelőtt! — egyik legszorgalmasabb munkatársa volt az akkor „Zempléni Híradó“ címen megjelent társadalmi lapnak.

1878—79-ben az akkori „Zempléni Lapok“ tanügyi rovatát vezette. E rovatba számos értékes önálló cikket írt és „Tanügyi apróságok“ címen majd minden héten ismertette a közoktatásügy érdekesebb mozzanatait és a különböző tanügyi lapokban megjelent fontosabb közleményeket.

Tanügyi irodalmi munkásságát azonban a lapunkban kifejtett nagyarányu tevékenység koránt sem merítette ki. Számos jeles tankönyvvel gazdagította a tanügyi irodalmat. Ezek közül egyik-másik szinte uttörő számba is mehetett.

Ez a nagyszabásu munkásság, de még inkább a tanítói hivatásban több mint 40 éven át kifejtett lelkiismeretes, buzgó és kiváló eredményességtől kísért tevékenység méltó bizonyosság arra, hogy Knopfler Sándor leírta tartozását úgy az iskola, mint felekezete és a társadalom iránt, úgy hogy a legtisztább öntudattal élvezheti a békés nyugalmat, amely néhány év óta osztályrésze, de amelyet munkához szokottságában szakadatlan tevékenységben töltött eddig s tölt majd hihetőleg a jövőben is.

A 70. életév mesgyéjén örömmel üdvözöljük jeles munkatársunkat.

— Orvosi körökből. Dr. Deák István közokmányi főorvos lakását a Fő utca 8. sz. ház emeletére helyezte át. Telefon-száma: 195. Rendeléseit délelőtt 11—1 óráig s délután 3—4-ig tartja.

— A Fischer-O. róm. kath. vasárnap kocsin Na. nesen a té. málási sze. hatólag 3. püspök és órákor Na. kára és n. Kristóf L.

László m. készit, Pap. apostoli a. javadalom. szintűleg. skaplán le.

— E. tarezali R. Gecsey R. ténec 80. készi mű. az alkalm. egyházm. zsnének v. és tisztel. és üdvöz.

— H. Halász J. zérigazga. közszerep. született. hosszas. lala férje. borította. délután. mellett.

Wa. község. után 31.

— S. báró ura. many ke. Waldbot. jében. A. Orbán A. pasztalta. ragadozó. vad-állor. utján si. kipuhato. 20 m. m. sasfészek. dész e f. meg e f. Hesslow. együtt. véssel l. sast. M. zsákmár. vagy ba. egy erő. hossza. vidékür. kártevő. dász és. céljából.

— sa. kan. det Ho. ügyvéd. az ügy.

— fön dél. okozó. patakor. zsidók. leányt. molyab. tottunk. nézve. zünk. fordult. formác. esendő. reggel. sárosp. előadta. társanal. ség ki. lották. jelente. kereszt. és hu. esendő. ment. kutatás. találtá. Azt a.

— A kassai püspök bérmautja. Fischer-Colbrie kassai egyházmegyei róm. kath. püspök május hó 25-én, vasárnap délután érkezik Órmezőről kocsin Nagymihályba. A püspök egyenesen a templomba megy, ahol a bérmálási szertartáshoz fog. Előre látóhatólag ötszáz bérmálendő lesz. A püspök és kísérete hétfőn reggel 7 órakor Nagyeszre utazik, onnan Butkára és még aznap éjjeli szállásra Kristóf Lajos vásárhelyi plebánoshoz.

— Lelkészi kinevezés. Toma László mezőzombori gör. kath. lelkészt, Papp Antal hajdudoroghi e. m. apostoli adminisztrátor a sárközújlaki javadalomra nevezte ki. Utóda valószínűleg Véghő Dániel hajdudoroghi káplán lesz.

— Egy ref. lelkész ünneplése. A tarczali ref. egyház agg lelképásztára, Gecsey Péter szerdán töltötte be életének 80-ik esztendejét s egyúttal lelkészi működésének félévszázadát. Ebből az alkalomból az alsózempléni ref. egyházmegye esperesének, Bálint Dezsőnek vezetésével lelkészársai és tisztelői közül sokan felkeresték és üdvözölték.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Halász Józsefet, a Megyei Bank vezérigazgatóját, városi életünk egyik közszereplőjét. Felesége, született Zinner Berta folyó hó 12-én hosszas szenvedés után elhunyt. Halála férjén kívül kiterjedt rokonságát borította gyászba. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

Wassenszky István, Nagymihály község aljegyzője hosszas szenvedés után 31 éves korában meghalt.

— Szerencsés vadászat Waldott báró uradalmában. Ritka vadászszákmány került terítékre a napokban br. Waldott Frigyes erdőhórváti erdejében. Az ottani uradalmi erdősz. Orbán Ádám már huzamos ideje tapasztalta, hogy valamilyen hatalmas ragadozó madár veszélyezteti az apróvad-állományt. Gondos megfigyelés útján sikerült a sasok rejtekhelyét kipuhatolnia, ráakadt egy körülbelül 20 m. magas bükkfa tetején rakott sasfészekre. Folyó hó 6-án Orbán erdősz. e fészket oly ügyesen közelítette meg a vadász ur vendégével, báró Hesslowa Richard huszárörnaggyal együtt, hogy ez utóbbi jól célzott lövéssel leterítette a fészkből felszálló sasmányt. Megállapították, hogy a beceszák sasmány a felette ritka császár-, a vagy barna sasnak (aquila imperialis) egy erősen kifejlődött példánya; röphossza 2 méter. E hatalmas ragadozó vidékünknek igen ritka s roppant kártevő vendége. A szerencsés vadász értékes zsákmányát preparálás céljából azonnal felküldte Budapestre.

— Az ügyvédi kamarából. A kassai kamara Engel Bernát dr. ügyvédet Homonna és Steinfest Ödön dr. ügyvédet Királyhelmece székelyhelyen az ügyvédi Képzőiskola felvette.

— A sárospataki „vérvád.“ Hétfőn délután elterjedt az az izgalmat okozó hír városunkban, hogy Sárospatakon rituális gyilkosság történt, a zsidók megölték egy fiatal keresztény leányt. Az esztelen hírek semmi komolyabb jelentőséget nem tulajdonítottunk, mégis, hogy keletkezésére nézve közelebbi felvilágosítást szerezünk, a sárospataki csendőrséghez fordultunk, ahonnan a következő információt kaptuk: A sárospataki csendőrség előtt megjelentek pénteken reggel Majoros József és Kiss Károly sárospataki közművesek és fontoskodva elöadták, hogy a Moskovits szeszraktárának pincéjéből leányhang segítség kiáltását, majd halálhőrgését hallották. Sőt Majoros határozottan kijelentette, hogy ő tudja, hogy ott egy keresztény leányt megölték a zsidók és hulláját a pincében elásták. A csendőrség azonnal a jelzett helyre ment, de ott, dacára a legszorgosabb kutatásnak, semmiféle nyomát sem találták az állítólagos gyilkosságnak. Azt azonban igen is észre vették,

hogy a feljelentő Majoros elmebajos s bár a nyomozást széleskörben folytatják. Majorost letartóztatták s bezárították az „Erzsébet“ kórház elmeosztályára.

— A Városi Dalárda megalakulása. Szombaton délután 5 órakor a városháza tanácstermében tartja a Városi Dalárda alakuló közgyűlést s tekintve, hogy a Dalárda eszméjének igen sok lelkes híve van városunkban, hisszük, hogy az alakulás sikerülni is fog.

— Izr. Nőegyleti közgyűlés. A Sátorlajuhelyi Izraelita Nőegylet f. hó 18-án délután 3 órakor tartja rendezési közgyűlést az izr. hitközség tanácstermében.

— A városi mozgószínházban holnap csütörtökön este lesz a legközelebbi előadás. A főszám a „Kulisszák mögött“ című darab, melyben a főszerepet Henry Seemon a Gar el Hama hírneves alakítója játssza. E darabban automobil és repülőgép üldözések szerepelnek és így izgalmas látványosságban lehet részünk. Vasárnap szenzációs műsor lesz, amennyiben Sarah Bernhardt és társulata játssza az „Erzsébet angol királynő“ című nagy drámát. Ezen film drágaságára való tekintettel az esti előadások a hely-árak 50 %-al felemeltettek.

— Eljegyzés. Örvös Károly, a tehetséges fiatal festőművész, ki még a múlt évben a helybeli magánpolgári iskolának volt rajztanára s Ujhely művészeti életében tárlatok rendezése, stb. révén agilisán közreműködött, jelenleg pedig Szarvason tartózkodik, eljegyezte Belius Gittát Nagyváradról.

— A közigazgatás reformálása. A városok fejlesztéséről szóló 1912. évi törvény utasította a belügyminisztert, hogy a törvény életbeléptetésétől, vagyis 1912. augusztus 3-tól számított két éven belül a városok szervezéséről, közigazgatásáról és háztartásáról, valamint a városi rendőrségek országos rendezéséről törvényjavaslatot terjesszen elő. Az új városi törvény elkerülhetlenné fogja tenni teljeseen új községi törvény alkotását. A városi és községi közigazgatás reformálása pedig előreláthatólag rövid időn belül magára fogja vonni a vármegyei közigazgatás modern alapon való újjászervezését is. Ez a körülmény arra indítja a belügyminisztert, hogy körrendeletben hívja fel az ország összes vármegyei és városi törvényhatóságait, hogy ők ennek a törvénynek megalkotásában támogassák. Hogy a törvénytervezet minél megfelelőbb módon jöhessen létre és hogy az alkotandó törvények a gyakorlati közigazgatás szükségleteit minél tökéletesebben kielégítsék, elhatározta a belügyminiszter, hogy a miniszterium kebeléből bizottságokat fog küldeni, amelyek a törvényszerkesztési előmunkálatokhoz szükséges adatokat és ismereteket a helyszínen közvetlen tapasztalat útján fogják megszerezni. A belügyminiszter felkérte a városokat, hogy az esetleg hozzá kiküldendő bizottságot munkálkodásában odaadón támogatassák és ily módon járuljon hozzá ahhoz, hogy az újonnan szervezendő közigazgatás a hozzáfűzött várakozásokat minden irányban és minél tökéletesebben kielégítse.

— Perronjegyes libák, vagy: hogy mulatnak Mádán. Érdekes kis historia okozott derűs perceket a minap Mád lakóinak, melyhez hasonló kevés akadhat a Máv. történetében. A mádi előjárója ugyanis tulzott buzgalommal szorgalmazza, hogy az állomás területére belépők perronjegyet váltssanak. A kassa-hegyaljai vasút kávédarálóinak erőlködése ugyanis van olyan elsőrangú látványosság, hogy egy hatost megérjen. Erről azonban kevés embernek van fogalma, s e kevesek közé hogy is tartozott volna az az uradalmi ispán, ki a minapában ingyen merészkedett belépni a szent és sérthetetlen perronra. A főnök ur

le is füleitette nyomban s ki nem szabadult erős kezei közül, míg a 20 filléres perronjegyet annak rendje és módja szerint meg nem váltotta. Hanem fordult a kocka s a napokban a főnök ur libái léptek idegen területre. Buzát kóstolni mentek az állomáskörülmeletre, hol az ispán ur van olyan plenipotenciárius, akár a maga állomásán a főnök ur. A kerülő szépen betelepte mind a 30 darab libát. A kiadási tárgyalások megindultak, de a most már „zordon“ ispán ur ki nem adta a libákat alább 30 darab perronjegyért. Mit volt mit tenni? A főnök ur elküldte a jegyeket. Délután aztán, mikor a tályai express, szokott megdondoltságával berobogott, az ispán ur szépen betelepte a libákat az állomás perronjára. Mindegyik libának nyakába volt kötve egy perronjegy. Ugy halljuk, a főnök ur igen meg volt elégedve a szabályszerű eljárással.

— Hiányzó urna és persely. A multkoriban volt gyermeknapok eredményének elszámolása alkalmával konstataztott, hogy egy gyűjtő urna és persely hiányzik. Felkértek azok a t. gyűjtők, kik a jelzett urnát és perselyt be nem szolgáltaták, hogy azokat a vármegyei hajdu őrmesterek sziveskedjenek sürgősen átadni.

— Szerencsétlenség a fűrésztelepen. A hanajnai bükkfaipar részvénytársaság nagymihályi telepén a mult héten végzetes szerencsétlenség történt. Hupp János 45 éves gyári munkást a fűrészgép elkapta és összeroncolta, úgy annyira, hogy rövid szenvedés után a nagy vérzés következtében meghalt. A szerencsétlenül járt munkás eddig Hanaján dolgozott és csak rövid idő óta dolgozott a nagymihályi fűrésztelepen. Özvegyén kívül kilenc gyermeket hagyott hátra.

— Bicskázó munkás. Bodrogszerdahelyen a közüző telepnél több horvát munkás van alkalmazva, kik vasárnap délután kirándultak Kövesdre és ott egy korcsában iszogattak. Visszafelé menet Sebály Antal és Meszics Tome munkások összekülbözttek s Meszics hasbaszurta Sebályt, akit most sulyos sebével az „Erzsébet“ kórházban ápolnak.

— A „Hermes“ heti jelentése. A pénzügyi helyzete még mindig sok kívánnivalót hagy hátra. A néhány hét előtt beállott kisebbeszerű könnyebbülés utóbb a háborús félelem folytán ismét veszendőbe ment és a feszültség még egyre tart, úgyhogy a kamatláb leszállításának kérdése nálunk még egyáltalában nem aktuális. Csak ha a balkáni béke tényleg az egész vonalon létrejött és a nagy szükségletek kielégítést nyertek, remélhető, hogy a pénzügyi feszültsége is enyhülni fog. Az érdeklődés előterében vezető értékeink közül egyes bankrészvények továbbá Rímamurányi Államvasut, Déliavasut és Közuti vaspálya részvények állottak. Utóbbiak iránt hosszabb szünet után ismét kereslet mutatkozott, míg bankrészvények közül leginkább magyar hitel és Magyar bank részvények vásároltak, de egyéb bankrészvényeink is számottevő áremelkedést értek el. A helyi értékek piacán különösen az utóbbi napokban volt élénk üzlet. A forgalom sok papírra terjedt ki, az elért áremelkedések meglehetősen jelentékenyek és az e kategóriába tartozó papírok egy része elég magas színvonalon áll. Keresettek voltak nevezetesen szénértékek, különösen Urkányi, továbbá Északmagyarországi és Észtergom-szászvári részvények továbbá az ipari papírok egész sora, melyek közül, mint fontosabbakat, a Beocsini cement, Ganz Danubius, Magyar cukoripari, Magyar villamossági Egyesült izzólámpa, Temesvári szesz és Magyar ruggyantaárugyári részvényeket említjük. Különösen élénk volt a kereslet Adria tengerhajózási részvények iránt, melyek már hosszabb idő óta beavatott oldalról vásároltának és e héten árfolyamuk kb. 35.

koronával emelkedett. Az általános irányzat a koronajáradékra is kiterjedt, melynek árfolyama az alacsony nívóhoz viszonyítva, kb. 1 százalékkal emelkedett. A sorsjegypiacon a forgalom nem volt nagy, az árfolyamok itt is emelkedést tüntetnek fel.

— Strom Testvérek villamossági berendezési vállalatukat Széchenyi-tér 4. és Andrassy-utca 17. sz. alá helyezték át.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

NESTLÉ FÉLE
REGBEVÁLT GYERMEKLISZT
 a legjobb és legolcsóbb.
 DOBOZOK K 1.80 MINDEN ÉRTÉKESZÉSEKORAN ÉRDEKELŐK
 PRÓBADOBZOT INGYEN KÖLDI
 HENRI NESTLÉ, WIEN, L. Biberstrasse 157

Ervényes 1913. május 1-től.

Indul Sátorlajuhelyből:	
Budapest felé	
Reggel gyors v. postával	7 6 45 p
„ személy v. postával	7 6 55 p
(Csak Miskolczig.)	
Délután személy v. postával	12 6 09 p
„ gyors v. posta és buffet	4 6 39 p
„ teher v. szem.-száll.	4 6 45 p
Este személy v. postával	8 6 55 p
Éjjel gyors v. postával	12 6 30 p
(Budapestre érkező reggel 6 6 30 p.)	
Kassa felé	
Reggel vegyes v. postával	7 6 25 p
Délután személy v. postával	1 6 16 p
„ személy vonat	4 6 46 p
Este személy v. postával	8 6 30 p
Éjjel teher v. személyszáll.	2 6 40 p
Mezőlaborcz és Varannó felé	
Reggel vegyes v. postával	7 6 10 p
Délután személy v. postával	1 6 06 p
Este személy v. postával	8 6 05 p
Csap felé	
Reggel személy v. postával	7 6 39 p
Délután gyors v. postával	1 6 11 p
D. u. teher v. szem. sz. Csapig	1 6 22 p
Délután személy v. postával	4 6 33 p
Este személy v. postával	8 6 41 p
Éjjel személy v. postával	12 6 35 p
Érkezik Sátorlajuhelybe:	
Budapest felől	
Reggel személy v. postával	6 6 29 p
„ személy v. postával	8 6 46 p
(Csak Miskolcztól.)	
D. u. gyors v. posta és buffet	12 6 39 p
Délután személy v. postával	4 6 10 p
Este gyors v. postával	7 6 40 p
„ személy v. postával	8 6 20 p
(Csak Miskolcztól.)	
Éjjel személy v. postával	12 6 15 p
(Budapestről ind. d. u. 5 6 10 p.)	
Éjjel teher v. személyszáll.-al	2 6 20 p
Kassa felől	
Reggel személy v. postával	7 6 02 p
Délután személy v. postával	12 6 00 p
Délután személy v. postával	2 6 06 p
Este vegyes v. postával	8 6 33 p
Mezőlaborcz és Varannó felől	
Reggel személy v. postával	7 6 31 p
Délután személy v. postával	4 6 11 p
Este vegyes v. postával	7 6 59 p
Csap felől	
Reggel személy v. postával	6 6 58 p
Délután személy v. postával	11 6 49 p
Délután gyors v. postával	4 6 17 p
Este személy v. postával	7 6 47 p
Éjjel gyors v. postával	12 6 10 p

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
 Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
 Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

Strom Testvérek

hatóságilag engedélyezett
villamossági felszerelések vállalata
Sátoraljaujhely Széchenyi-tér 4. és Andrássy-utca 17.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

villamossági berendezési vállalatunkat

Sátoraljaujhelyben, Széchenyi-tér 4. és Andrássy-utca
17. szám alá

helyeztük át.

Elvállalunk villamvilágítási berendezéseket, villamcsengők házi telefonok és villámhárítók felszerelését és jó karban tartását, ugy helyben, mint vidéken is.

Gazdasági vasuti felszerelés

cca 800 folyóméter sín pár két váltóval és nyolcz darab vasióré eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Eiserth István,
ifj. Miklós Béla gondnoka.

A női arcz szépségének emelésére, a szeplő és májfoltok eltüntetésére

a legbiztosabb és legártatlanabb szer a

JELMA-CRÉM.

Ára 1 tégelynek használati utasítással 1 kor.

Nélkülözhetetlen a bőrápolásnál a

JELMA toilette-szappan,

mely a legjobb és legillatosabb mosdó szappan.

Ára 1 korona.

JELMA-POUDER

fehér és rózsaszinben egy doboz 1 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér,

hol az összes bel- és külföldi arczsépsítő és egyéb különlegességek, illatszerek stb. állandóan készletben tartatnak.

Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytárs.

MEGHIVÓ.

A Sátoraljaujhelyi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság

folyó évi május hó 22-én délelőtt 11 órakor
a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár tanácstermében tartja

XVII-ik évi

rendes közgyűlését

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Sátoraljaujhely, 1913. évi május hó 13-án.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az 1912. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
2. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzletévről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás és mérleg a mai naptól kezdve a villanytelep irodájában bárki által megtekinthető.
Közgyűlésen szavazatra az jogosult, ki a közgyűlést megelőzőleg részvényét a társaság pénztáránál letétoményezte és orról elismervény-nyel bír.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. super-finom tucatja 8 kor. Az „OLLA“ több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. - Kapható: Widder Gyula gyógyszerertárban s

Hrabéczy Kálmán drogériájában
Sátoraljaujhely.

Schunda-féle szab. hirneves

cimbalmok

állandó bizományi raktára

Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 18.

Jgen kedvező fizetési módokat.

Horgony-Syrup. Sarsaparillae
Vértisztítószer. Üvege 3.60 és 7.50 kor.
Horgony-Liniment. Capsici compos.
A Horgony-Pain-Expeller pötléka.
Fájdalomenyhítő bedörzsölés
meghűlésnél, rheumánál, kőszvényedél stb
Üvege 80 1 40. 2 - kor.
Horgony-Vas-Albuminat.
Tinktúra.
Vérserzésnövelő és sápkórni. - Üvege 1.40 kor.
Beszerzhető a legjobb gyógyszerertárban vagy közvetlenül RICHTER dr. az „Arany oroszán“-hoz ozmított prágai (1. Elisabethstraße 5) gyógyszerertárból.

Zemplén-Ladmőzei Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánlunk a t. építész és építető uraknak s uradalmaknak I. oszt. fával égetett, kő- és pormentes

MESZET

telepünkön átvéve, vagy az építéshez fuvarozva, ugyszintén vasuti elszállításra. — Telepünk a bodrogszerdahelyi hídttól pár pereznnyire, Ladamőz községtől jóval innen van.

Távirati rendeléseket azonnal eszközlünk. Nagyobb vételnél előnyárak.

Megrendeléseket azonnal elintézzük.

Telefon: a telepen Bodrogszerdahely 1, Sátoraljaujhelyben 40.

Zemplén-Ladmőzei Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.

Makulatura

papírok

olcsó áron

kaphatók

kiadóhivatalunkban